

Europos statistikos praktikos kodeksas vis dar nevisiškai įgyvendintas

Norint pagrįstai formuoti politiką būtina patikima oficiali statistika. Statistiniai duomenys turi būti tobulinami, rengiami ir skleidžiami kokybiškai, o tam būtinas profesinis nepriklausomumas ir pakankami išteklių. Tai kertiniai Europos statistikos praktikos kodekso principai. Vis dėlto Europos statistikos valdymo patariamoji taryba (angl. ESGAB) savo antrojoje metinėje ataskaitoje Europos Parlamentui ir Tarybai pažymi, kad Kodeksas aiškiai įgyvendinamas vangiau.

ESGAB vaidmuo – nešališkai vertinti Europos statistikos sistemos atitiktį Praktikos kodeksui ir patarti sistemos nariams dėl priemonių kodekso įgyvendinimui palengvinti. Pirmininkas Johnny Åkerholmas sakė: „Pastarieji įvykiai parodė, kad pašlijusi vienos šalies reputacija mažina pasitikėjimą visa oficialia Europos statistika. Jos patikimumą galima užtikrinti griežčiau laikantis Praktikos kodekso. Metas šį procesą paspartinti.“

Išnagrinėti trys kertiniai Praktikos kodekso (savitvarkos priemonės) principai: profesinis nepriklausomumas, tinkami išteklių ir įsipareigojimas užtikrinti kokybę. ESGAB teigiamai vertina Europos statistikos sistemos narių pastangas užtikrinti, kad būtų laikomasi Kodekso principų, tačiau mano, kad pažanga per lėta. Be to, statistiniai poreikiai didėja, o nacionaliniuose biudžetuose numatyti beprecedenčiai oficialios statistikos tobulinimo, rengimo ir sklaidos finansiniai apribojimai.

Ataskaitoje pateikiama 10 rekomendacijų dėl atitikties Kodekso principams gerinimo, pabrėžiant nepriklausomą institucijų padėtį ir vadovybės sąžiningumą. Statistikos institucijų profesinį nepriklausomumą būtina stiprinti derinant statistikos teisės aktus su Praktikos kodekso principais ir Europos statistikos reglamentu 223/2009 ir užtikrinant didesnę skaidrumą. Be to, labai svarbu, kad teisės aktai nebūtų tik nominalūs – jie turi būti įgyvendinti ir praktiškai. Vienas iš būdų išlaikyti duomenų kokybę – nuosekliai nustatyti prioritetus ir aiškiai nurodyti išteklius naujiems statistiniams poreikiams tenkinti.

2011 m. ESGAB skirs daugiau dėmesio kokybės klausimams ir įvertins savo veiklos teisinį pagrindą, jei būtų atveju, kai dėl vienos šalies oficialios statistikos neatitikties Praktikos kodeksui galėtų susilpnėti pasitikėjimas visa Europos statistikos sistema.

Daugiau informacijos

ESGAB 2010 m. ataskaita ir santrauka ESGAB svetainėje: <http://ec.europa.eu/esgab/>.

Kontaktiniai asmenys žiniasklaidai

Dėl interviu su ESGAB pirmininku Johnny Åkerholmu kreipkitės į ESGAB sekretoriatą: Heli Lehtimäki, estat-esgab@ec.europa.eu, tel. +352 4301 36484.

Apie ESGAB

Europos statistikos valdymo patariamąją tarybą (angl. ESGAB) 2008 m. įsteigė Europos Parlamentas ir Taryba; jos funkcija – nepriklausomai vertinti, kaip įgyvendinamas Europos statistikos praktikos kodeksas Europos statistikos sistemoje. ESGAB veikla siekiama stiprinti Europos statistikos sistemos profesinį nepriklausomumą, vientisumą ir atskaitomybę – esminius Praktikos kodekso principus. Be to, siekiama gerinti Europos statistikos kokybę.

ESGAB sudaro septyni nariai. Be kitų užduočių, ji turi kasmet rengti Praktikos kodekso įgyvendinimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl aspektų, susijusių su Komisija (Eurostatu) ir visa Europos statistikos sistema. Be to, ESGAB pataria Komisijai (Eurostatui) dėl tinkamų priemonių šiam procesui palengvinti.

Pagrindinės sąvokos

Europos statistikos praktikos kodeksas pagrįstas 15 principų. Europos Sąjungos valdžios ir statistikos institucijos įsipareigoja laikytis Kodekso principų, susijusių su institucine aplinka, statistiniais procesais ir rezultatais. Vertinant Kodekso įgyvendinimą remiamasi kiekvieno principo taikymo gerosios patirties rodikliais.

Praktikos kodeksas pateikiamas: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/code_of_practice.
Tekstą visomis kalbomis galima rasti: <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/coded/library?l=/>.

Europos statistikos sistema (ESS) – Sąjungos statistikos institucijos – Komisijos (Eurostatu) – ir nacionalinių statistikos institutų bei kitų už Europos statistikos tobulinimą, rengimą ir sklaidą atsakingų valstybių narių nacionalinių institucijų partnerystė. Žr.:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/about_eurostat/european_framework/ESS.